

Obsah

Předmluva	11
Základy účetnictví	13
1.1 Účetní principy	13
1.1.1 Předmět a uživatelé účetnictví	13
1.1.1.1 Předmět účetnictví	13
1.1.1.2 Druhy účetnictví	14
1.1.1.3 Účetní soustavy	14
1.1.1.4 Uživatelé účetnictví a jejich požadavky	15
1.1.2 Účetní zásady	17
1.1.2.1 Základní předpoklady	18
1.1.2.2 Ostatní účetní zásady	18
1.1.2.3 Kvalitativní požadavky	20
1.1.3 Účetní doklady	21
1.1.3.1 Náležitosti dokladů	22
1.1.3.2 Opravy v účetních dokladech	24
1.1.3.3 Oběh účetních dokladů	24
1.2 Rozvaha a její prvky	27
1.2.1 Sestavení rozvahy	27
1.2.2 Změny rozvahových položek	32
1.2.3 Účetní knihy	39
1.2.3.1 Hlavní kniha	39
1.2.3.2 Deník	40
1.2.3.3 Knihy analytických účtů	40
1.2.3.4 Knihy podrozvahových účtů	42
1.2.3.5 Opravy chyb v účetních knihách	42
1.2.4 Obratová předvaha	42
1.3 Základy účtování na účtech stavů a toků	43
1.4 Přejed z daňové evidence na vedení účetnictví	50
1.4.1 Účetní souvislosti při přechodu z daňové evidence na účetnictví	52
1.4.2 Daňové souvislosti při přechodu z daňové evidence na účetnictví	54
Účtování dílčích oblastí	57
2.1 Úvod	57
2.1.1 Historický vývoj	57
2.1.2 Stávající právní úprava	58
2.1.2.1 Zákon o účetnictví	59
2.1.2.2 Prováděcí vyhlášky k Zákonu o účetnictví	65
2.1.2.3 České účetní standardy	66
2.1.3 Oceňování	66

2.2 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek	68
2.2.1 Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	73
2.2.2 Odpisování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	83
2.2.2.1 Účetní odpisy	84
2.2.2.2 Daňové odpisy	92
2.2.3 Technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	98
2.2.4 Inventarizace dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	108
2.2.5 Vyřazování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	110
2.2.6 Leasing dlouhodobého majetku	112
2.2.6.1 Provozní leasing	113
2.2.6.2 Finanční leasing	113
2.2.7 Pohled IFRS	122
2.2.7.1 Nehmotná aktiva	122
2.2.7.2 Pozemky, budovy a zařízení	125
2.2.7.3 Investice do nemovitostí	137
2.2.7.4 Finanční leasing	139
2.3 Finanční majetek	145
2.3.1 Peníze	147
2.3.1.1 Pokladna	147
2.3.1.2 Ceniny	150
2.3.1.3 Bankovní účty	151
2.3.2 Cenné papíry	155
2.3.2.1 Akcie	159
2.3.2.2 Dluhopisy	167
2.3.2.3 Derivátové kontrakty	180
2.3.2.3.1 Pevné termínované operace	182
2.3.2.3.2 Opce	192
2.3.2.3.3 Úvod do problematiky zajišťovacího účetnictví	197
2.3.3 Pohled IFRS	204
2.4 Zásoby	215
2.4.1 Nakupované zásoby	217
2.4.2 Zásoby vlastní výroby	225
2.4.3 Specifické operace se zásobami	228
2.4.3.1 Zásoby určené ke zpracování	228
2.4.3.2 Náhradní díly	234
2.4.3.3 Obaly	239
2.4.4 Převody mezi skupinami zásob	242
2.4.5 Inventarizace zásob	245
2.4.5.1 Dočasné a trvalé rozdíly	245
2.4.5.2 Vnitřní předpis o zásobách	247
2.4.6 Pohled IFRS	252
2.5 Pohledávky a závazky	259
2.5.1 Pohledávky a závazky z obchodního styku	263

2.5.1.1 Dodavatelsko-odběratelské vztahy	263
2.5.1.2 Řešení neuhrazených pohledávek	266
2.5.1.3 Směnečné operace	273
2.5.2 Cizoměnové operace	278
2.5.3 Pohledávky a závazky vůči zaměstnancům	281
2.5.4 Závazky z vydaných dluhopisů	289
2.5.5 Pohledávky a závazky vůči státu	292
2.5.6 Rezervy a přechodné položky	305
2.5.6.1 Rezervy	305
2.5.6.2 Přechodné položky	314
2.5.6.3 Pohled IFRS: Rezervy	319
2.6 Vlastní kapitál	323
2.6.1 Základní kapitál	324
2.6.2 Výsledek hospodaření	327
2.6.2.1 Náklady a výnosy	331
2.6.2.2 Druhové a účelové členění provozních nákladů	334
2.6.3 Pohled IFRS: výnosy	338
2.7 Účetní uzávěrka	339
2.7.1 Inventarizace	341
2.7.2 Daňová povinnost	346
2.7.2.1 Splatná daň z příjmů	347
2.7.2.2 Odložená daň z příjmů	349
2.7.3 Pohled IFRS: splatná a odložená daň	355
2.8 Účetní doklady v praxi	357
2.8.1 Stručně o firmě	357
2.8.2 Vybrané účetní případy, které nastaly v prosinci 20X1	357
2.8.2.1 Strukturování jednotlivých případů	357
2.8.2.2 Náležitosti účetního dokladu	359
2.8.2.3 Jednotlivé účetní případy	360
2.8.3 Účetní rozvrh společnosti FRESH SNACK na rok 2011	419
Účetní závěrka	425
3.1 Účetní výkazy	426
3.1.1 Rozvaha	426
3.1.2 Výkaz zisku a ztráty	432
3.1.3 Příloha	438
3.1.4 Přehled o peněžních tocích	453
3.1.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu	461
3.1.6. Pohled IFRS	461
3.1.6.1 Složky účetní závěrky	461
3.1.6.2 Zisk na akcii	469
3.1.6.3 Mezitímní účetní výkazy	473
3.2 Souviselé příklady	474

3.2.1 Souvislý příklad Komín (pro začátečníky a mírně pokročilé)	474
3.2.2 Souvislý příklad DARDA (pro pokročilé)	486
3.3 Následné povinnosti spojené s účetní závěrkou	518
3.3.1 Informační povinnost vůči národnímu účetnictví	518
3.3.2 Audit účetní závěrky	535
3.3.3 Výroční zpráva	551
3.3.4 Datové schránky	553
Využití účetních dat pro finanční řízení	557
4.1. Finančně-matematické repetitorium	559
4.1.1. Časová hodnota peněz	563
4.1.2. Oceňování cenných papírů	569
4.1.2.1 Oceňování akcií	569
4.1.2.2 Oceňování dluhopisů	573
4.1.2.3 Oceňování opcí	578
4.2. Finanční analýza	583
4.2.1. Horizontální a vertikální analýza účetních výkazů	584
4.2.2. Analýza poměrových ukazatelů a čistého pracovního kapitálu	592
4.2.2.1 Ukazatele rentability	592
4.2.2.2 Ukazatele likvidity a čistý pracovní kapitál	599
4.2.2.3 Ukazatele aktivity	602
4.2.2.4 Ukazatele zadluženosti	605
4.2.2.5 Ukazatele kapitálového trhu	609
4.2.3. Analýza soustav ukazatelů	611
4.2.4. Souhrnné metody hodnocení výkonnosti podniku	613
4.3. Rozhodovací úlohy o budoucí kapacitě	616
4.3.1. Metody hodnocení investičních projektů	619
4.3.1.1. Základní metody hodnocení investičních projektů	623
4.3.1.2. Možnosti zohlednění rizika v investičním rozhodování	637
4.3.1.3. Financování investičních projektů: leasing versus úvěr	650
4.3.2. Průměrné náklady kapitálu	655
5.1 Náklady v manažerském účetnictví	661
5.1.1 Charakteristika nákladů	661
Manažerské účetnictví	661
5.1.2 Pojetí nákladů	662
5.1.2.1 Finanční pojetí nákladů	662
5.1.2.2 Hodnotové pojetí nákladů	663
5.1.2.3 Ekonomické pojetí nákladů	663
5.1.3 Členění nákladů z různých hledisek jejich využití	663
5.1.3.1 Členění nákladů podle druhů	664
5.1.3.2 Účelové členění nákladů	664
5.1.3.3 Členění nákladů v závislosti na objemu výkonů	669
5.1.3.4 Členění nákladů podle místa vzniku a odpovědnosti	672

5.1.3.5 Členění nákladů ve vztahu k rozhodování	673
5.1.3.6 Členění nákladů pro vykazování výsledku hospodaření	674
5.1.4. Hodnotová kritéria podnikatelského procesu	675
5.1.4.1 Hospodárnost nákladů	675
5.1.4.2 Ekonomická účinnost	676
5.1.4.3 Efektivnost podnikání	676
5.2 Kalkulace jako nástroj hodnotového řízení po linii výkonu	677
5.2.1 Výkonově orientované řízení	677
5.2.2 Výkonově orientované účetnictví	677
5.2.3 Kalkulační členění nákladů	677
5.2.4 Kalkulace nástroj řízení	678
5.2.5 Metoda kalkulace	678
5.2.5.1 Předmět kalkulace	679
5.2.5.2 Způsob přiřazování nákladů předmětu kalkulace	679
5.2.5.3 Struktura nákladů v kalkulaci	684
5.2.6 Kalkulační systém z hlediska časového horizontu	689
5.2.6.1 Předběžná kalkulace	690
5.2.6.2 Propočtová kalkulace	690
5.2.6.3 Plánová kalkulace	691
5.2.6.4 Operativní kalkulace	693
5.2.6.5 Výsledná kalkulace	695
5.2.6.6 Kalkulace ceny	697
5.2.7 Využití kalkulací pro řízení	698
5.3 Postavení rozpočtu nákladů v soustavě plánů a rozpočtů	698
5.3.1 Soustava plánů a rozpočtů	698
5.3.2 Rozpočet – nástroj řízení	699
5.3.2.1 Hlavní rozpočet společnosti	699
5.3.2.2 Vnitropodnikový rozpočet	699
5.3.2.3 Krátkodobý rozpočet režijních nákladů	699
5.3.3 Formy rozpočtu režijních nákladů a jejich kontrola	700
5.3.3.1 Pevný rozpočet	700
5.3.3.2 Variantní rozpočet	701
5.3.3.3 Limitní rozpočet	703
5.3.3.4 Indikativní rozpočet	703
5.3.3.5 Klouzavý rozpočet	703
5.3.3.6 Přepočtený rozpočet	704
5.3.4 Metody rozpočtování režijních nákladů	704
5.3.4.1 Indexní rozpočtování	705
5.3.4.2 Rozpočtování s nulovým základem	705
5.3.4.3 Ostatní metody rozpočtování	705
5.4 Účetní hodnotová kritéria pro řízení po linii odpovědnosti	706
5.4.1 Řízení po linii odpovědnostních středisek	706
5.4.2 Organizační a ekonomická struktura společnosti	707
5.4.2.1 Organizační struktura útvarů	707

5.4.2.2 Ekonomická struktura odpovědnostních středisek	708
5.4.3 Typy odpovědnostních středisek	708
5.4.3.1 Nákladové středisko	708
5.4.3.2 Ziskové středisko	709
5.4.3.3 Rentabilitní středisko	709
5.4.3.4 Investiční středisko	710
5.4.3.5 Výnosové středisko	711
5.4.3.6 Výdajové středisko	711
5.4.4 Předací ceny v odpovědnostním účetnictví	712
5.4.4.1 Typy vnitropodnikových cen	713
5.4.5 Výsledky hospodaření středisek	713
5.5 Procesně orientované účetnictví	714
5.5.1 Řízení založené na vztahu nákladů k aktivitám	714
5.5.2 Kalkulace založená na vztahu k aktivitám	715
5.5.3 Rozpočty založené na vztahu k aktivitám	718
5.6 Manažerské rozhodování na existující kapacitě	719
Literatura	723
Právní předpisy	724
Přílohy	725
Příloha 1 – Typový účtový rozvrh pro podnikatele	726
Příloha 2 – Anglická terminologie související s účetními výkazy	735
P2.1 – Rozvaha	735
P2.2 – Výkaz zisku a ztráty (druhové členění)	738
P2.3 – Výkaz zisku a ztráty (účelové členění)	740
P2.4 – Výkaz cash flow	742
P2.5 – Přehled o změnách ve vlastním kapitálu	744
P2.6 – Překladový můstek vybraných pojmů	744
Rejstřík	755